TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalteparti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. éra pe o jumatate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe ½ anu. 6 fl v. a.

Nru 54. ANULU XVIII.

Sabiiu, in 9/21 Iuliu 1870.

Inseratele se platescu pentru intaia óra cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Publicatiune.

Nr. scol. 40 ex 1870.

Inaltulu ministeriu reg. ung. de cultu si instructiune prin hârthi'a sea din 18 Iuniu 1870 Num. 12821 aduce la cunoscintia consistoriului nostru archiepiscopescu, ca s'au deschisu cursuri de prelegeri din studiile agronomice in Debrecinu din 1 Augustu pâna in Septembre, in Keszthely din 8 Augustu pâna in 3 Septembre si in fine in Altemburg din 28 Augustu pâna in 25 Septembre si recuira totu deodata pre acestu consistoriu a recomendá pre unii din invetiatorii nostri, carii aru dori a se insinuá si a luá parte la vr'unulu din aceste cursuri, pre lânga emolumentulu de a fi ajutatu din partea statului cu 60 fl. v. a., ce suntu de primitu dela directiunea respectivoru institute, restringându-se numerulu celoru carii potu fi primiti din Ungari'a si Ardélu in fia care institutu la 24 individi, iéru pre alti, cari pre spesele proprii aru dori sa ia parte la acéste prelegeri, insinuându-se cu duóe septemani mai inainte de inceputulu prelegeriloru la directiunea institutului. Cuprinsulu acestei inalte harthie ministeriale se aduce la cunoscinti'a tuturoru invetiatoriloru din scólele nóstre populare si capitale gr. or. cu aceea, ca doritorii de a luá parte la aceste prelegeri pre lânga ajutorirea amintita mai susu sa se insinue in colu mai scurtu tempu la acestu consistoriu, aratându totudeodata, la care din amintitele institute, aru voí a fi recomendati.

Sabiiu din siedinti'a consistoriului nostru scolasticu archiepiscopescu tienuta in 1 Iuliu 1870.

Dr. Ilariu Puscariu.
secret. cons. archiep.

Publicatiune.

Nr. cons. scol. 51 1870.

Amesuratu § 122 punctulu 7 si 8 din Statutulu organicu alu bisericei nóstre române ortodocse din Ardélu si Urgari'a, sanctionatu de Majestatea Sea regele apostolicu au alesu consistoriulu scolasticu in siedinti'a sea de astadi o comissiune de 3 membrii in persónele dloru asesori consistoriali: Zachari'a Boiu, Nic. Cristea si Dr. Ilariu Puscariu, pentru esamenarea aceloru individi, carii voru aspirá la ocuparea vre-unui postu invetiatorescu in scólele nóstre populare si capitale confessionale din archidiecesa. Acésta dispositiune se aduce la cunoscinti'a publicului nostru românu de relegea ortodocsa resariténa spre sciintia si orientare.

Sabiiu din siedinti'a consistoriului scolasticu archidiecesanu gr-orient. tienuta in 1 Iuliu 1870.

Dr. Ilariu Puscariu.
Secret. consist. archp.

Eveneminte politice.

Temerea nóstra, ce o esprimaramu in nrulu trecutu, indigitându la starea bursei, s'a pré adeveritu. Pacea nu e numai ne asigurata, dara, dupa scirile sosite, este chiaru intrerupta.

Sa enumerâmu pre scurtu eveneminte le pre câtu le putemu cunósce in sirulu loru cronologicu.

Cându diceamu in nrulu treculu ca regele Prussiei a datu unu respunsu multiamitoriu, la Ems se petrecù intre regele numitu si intre ambasadorele Franciei unu lucru care a turburatu cu totulu pacea; Benedetti au cerutu asigurâri despre renunciarea principelui Leopoldu dela tronulu Spaniei si imputerire de a telegrafá la Parisu, ca regele Prussiei se obléga pentru totu-de-un'a a impedecá pre principele Leopoldu si pre ori care principe prussianu de a ocupá tronulu Spaniei. Acest'a i s'a parutu regelui o pretensiune pré grea si a insarcinatu pre adjutantele seu a spune ambasadorelui, ca in cestiunea candidaturei nu are sa i mai faca (ambasadorelui) nici o impartasire. Ací s'a ruptu relatiunile. Unele duarie mai adaugu ca Benedetti aru fi interpelatu pre regele pre promenada despre voinți'a sea ulterióra cu candidatur'a. Destulu ca insarcinarea amintita ce a facutu regele adjutantelui seu cá adeca sa spuna ambasadorelui ca numai are nimic'a de vorbitu cu densulu in cestiunea candidaturei s'a esplicatu de o vatamare, si indata ce a sositu scirea acésta vatametoria la Parisu a produsu o iritatiune fórte mare. Telegramele si corespundintiele din 15 Iuliu spunu ca pre Bulevarde erá o multime fórte mare de ómeni, ca cantá multimea „marseillais'a" si „chant de départ" si strigá: sa traiasca imperatulu! josu cu Prussi'a! sa traiasca resbelulu! la Berlinu! josu cu Bismarck! Asemenea demonstratiuni s'au intemplatu si in carterulu latinu.

Desvoltarea crisei a luatu unu cursu asiá de rapede de in aceeasi dî (15 Iuliu".) „agenti'a Havas" a imprasciatu in tóte partile lumei, ca regimulu francesu comunica senatului si corpuriloru legiuitórie situatiunea si ca comunicatiunea acést'a se termina cu dechiararea de resbelu Prussiei. Dechiararea acést'a, dice „agenti'a Havas", a intetit'o regele Prussiei prin o cercularia a sea câtra agentii prussiani pre lânga curtile straine. Cercular'a acést'a constatéza intâiu vatamarea facuta ambasadorelui francesu, a dóu'a denéga resignarea principelui Leopoldu de la tronulu Spaniei si a trei'a i da voia libera de a primí corón'a Spaniei.

Si in adeveru in aceea-si dî ministrulu Ollivier, cetesce in corpulu legislativu o espusetiune a consiliului ministriloru de cuprinsulu urmatoriu:

„Domnii mei! Modulu cu care a-ti primitu dechiaratiunea dela 6 Iuliu *) ni a asiguratu, ca incuviintiati politic'a nóstra si ca ne putemu radimá pre concursulu Dvóstre. De aceea amu inceputu negotiâri cu puterile straine pentru cá aceste sa intrevina la Prussi'a si sa o faca sa recunósca dreptatea gravamineloru nóstre Nu amu cerutu nimic'a dela Spani'a, a cârei succeptibilitate nu voiamu a o atinge; nu amu intreprinsu nimica la principele de Hohenzolern, pentru ca ilu priviamu scutitu dupa regele Prussiei. Ne amu feritu de a amestecá in afacerea acést'a alte obiecte. Cele mai multe dintre puteri aprobara, mai multu séu mui putinu, dreptatea reclamâriloru nóstre. Ministeriulu de esterne alu Prussiei ni a respunsu cu o negatiune, afirmându, ca nu are nici o cunoscintia de afacerea acést'a si cabinetului din Berlinu e cu totulu straina. Ne amu indreptatu asiá dara câtra regele. Acést'a a recunoscutu ca a imputeritu pre principele de Hohenzollern sa primésca candidatur'a, afirmà inse, ca e cu totulu strainu de negotiârile intre principele de Hohenzollern si Spani'a si ca densulu nu a intrevenitu cá suveranu, ci cá capu de familia. A concesu intr'aceea ca afacerea a comunicat'o si lui Bismarck. Nu ne a multiamitu respunsulu acest'a; nu puteamu admite deosebirea facuta intre capu de familia si intre suveranu. Intr'aceea amu primitu dela ambasadorulu Spaniei scirea ca principele de Hohenzollern a renunciatu. Pre cându discutámu cu Prussi'a despre repasirea principelui Leopoldu, amu primitu, in 12 Iuliu din o parte, din carea nici ca asceptámu impartasirea respectiva, dela ambasadorele Spaniei. Amu cerutu ca regele sa se alature lânga repasîrea acést'a. i amu cerutu obligamentulu din parte-si, cá la casu ca i s'aru mai oferí inca odata principelui de Hohenzollern coron'a, densulu se i oprésca primirea. Cererea nóstra a fostu moderata si formulata in termini moderati. Amu scrisu lui Benedetti sa faca a se intielege, ca n'avemu nici o cugetare reservata nici cautâmu vre-unu pretestu. Regele a refusatu de a se oblegá.

Regele a dechiaratu lui Benedetti, ca pentru casulu acest'a si pentru alte voiesce a si pestrá dreptulu de a consultá impregiurârile. Cu tóte acestea fiindu ca doriamu pacea nu amu intreruptu negotiârile. De aceea surprinderea fù mare cându amu aflata eri, ca regele Prussiei a refusatu de a primí pre ambasadorele francesu si cabinetulu din Berlinu a impartasîtu intemplarea acést'a cabineteloru streine in modu oficiale. Totu atunci amu aflatu ca ambasadorulu prussianu a fostu insârcinatu a plecá cu concediu. Amu aflatu si de armârile Prussiei. Intre impregiurâri de aceste a nu se pregatí aru insemná atât'a, câtu a-si uitá de demnitatea sea si a fi ne precautu. Ne amu pregatitu, a purtá resbelulu ce ni se ofera, lasându fia-cârui partea sea de respunsabilitate. (Aplaudâri entusiastice). De eri amu chiamatu reservele si vomu luá mesuri cari se garanteze interesele, securitate asi onórea Franciei" (Aplaudâri indelungite).

Dela acésta intemplare memorabile incóce aflâmu de pregatiri mari si facute cu cea mare graba de ambe pârtile. Scirile pâna la 17 Iuliu ne spunu ca in Prussi'a si Germani'a toti barbatii conscrisi la trupele de linia si garde, reserve suntu chiamati sub arme; trenurile de transporturi private de mârfuri si alte poveri suntu sistate. Din Parisu se scrie ca drumurile de feru ce ducu spre resaritu si média nópte suntu ocupate numai cu transportulu de trupe si provianturi pentru trupe. In 16 l. c. au plecatu 1200 vagone cu pâne si faina; asemenea trenuri numeróse cu trupe. Din Algeri'a a sositu celu dintâiu transportu de soldati.

Scirile despre trecerea prussianiloru pre pamentu francesu se demintiescu; totu asiá si cele despre o ciocuire intre anteposturi.

Despre francesi se dicea ca au trecutu Renulu si se afla deja in Stuttgart. Scirea acést'a pare a purcede din alt'a, dupa carea se dice ca francesii voru sa se arunce asupr'a Frankfurtului cá sa impedece imprenuarea trupeloru din Germani'a de média dî cu cele de média nópte si asiá contingentulu trupeloru din sudu sa devina ilusoriu.

Pap'a a castigatu infalibilitatea cu majoritatea voturiloru, avendu contr'a ei numai 223 voturi.

Diuariele straine spunu ca in Bucuresci de vre-o trei dile iéra este crisa ministeriala. — Sessiunea fu prelungita pâna eri.

*) Vedi „Tel. Rom." nr. 52 Ev. politice.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 5 Iuliu a casei representantiloru suscepe dupa finirea formalieloru desbaterea despre proiectulu de lege municipale Ged. Tanarky. De-si densulu scie prea bine ca objectulu e deja de ajunsu ventilatu totu-si si tiene de datorintia, a-si da parerea sea asupr'a lui, câci in decursulu desbateriloru se ivira unele pareri scalceate din care causa voiesce a face in contr'a acelor'a unele observatiuni.

Vorbitoriulu a observatu patru partite, care au luatu positiune ostila contr'a acestui proiectu de lege. Aceste pârtite suntu: Deputatii natiunalitâtiloru, teoreticii, dogmaticii si barbatii de partita. Vorbitoriulu voiesce a caracterisá in scurtu punctulu de mânecare alu acestoru partite si in fine alu seu. Partit'a prima, a cârei representante e Mocioni, se ascunde dupa teorii, câci are unu scopu óre care, inse nu se incumetiesce alu mârturisí. Program'a acestoru barbati e pâna acum o cuverta inchisa, care contiene o politia mare, pre care Ungari'a sa o platésca cu integritatea ei. Ungari'a nu va platí nici cându aceea politia; câci oratorele nu se provóca nici la trecutu nici la istoria, ci singuru la fapte. Acestea anuncia poternice, ca Un-

gari'a e plina de viatia sî ca partisanii lui Mocioni o ignoréza sî ataca.

A dóu'a partita e representata prin Irányi. Acést'a partita se baséza pre cele mai frumóse teorii sî sî are imperati'a sea in fantasia, in Ungari'a, in Ungari'a de fatia nu se afla locu pentru realisarea planoriloru ei. Astadi aru fi votulu universalu, in Ungari'a introdusu, identicu cu o sinuncidere natiunala etc.

Urméza dogmaticii. Acesti'a voiescu a sustienea cu totu pretiulu comitatulu infalibilu sî sacrosantu. Ei voiescu comitatulu nu pentru autonomia ci pentru comitatu insu-si etc.

Pre barbatii de partita, cari condémna proiectulu de lege, ii pricepe vorbitoriulu prea bine.

Ei voiescu unu mijlocu politicu pentru de a agitá sî in privinti'a acést'a nu suntu tocm'a sprinteni.

Fia-care partita are fâra indoiala partisani in poporu, cari voiosi urméza cuvinteloru frumóse fâra ale cautá intielesulu. Cu deosebire la noi, unde steteau locuitorii mai inainte mai totude-un'a vis-a-vis de unu regimu autinatiunalu, asiá incâtu fia-care se privea de membru alu comunei, alu comitatulu inse nu de cetatiénu. De ici se vede necessitatea unei legaruli comuni, unei centralisatiuni domóle care sa invetie pre cive ca e fiu alu patriei inse nu alu comunei etc. Vorbitoriulu e pentru proiectu.

Pentru proiectu mai vorbescu in siedinti'a de astadi A. Petrovay sî H. Ronay; contr'a proiectului Trefort sî Kol. Ghizy, cestu din urma dice intre altele: Inimicii nostrii, Bach sî Schmerling n'au potutu ucide comitatulu insa ce n'au succesu inimicului, aceea va succede amicitiei Rayneriane.

Inchieierea siedintiei la $^1/_2$3 óre;

In siedinti'a din 6 Iulie a casei representantiloru ia cuventulu dupa finirea formalieloru ca primu vorbitoriu B. Halasz.

Vorbitoriulu aréta detaiatu, ca concordatulu e unu contractu uriciosu sî ca infalibilatatea papala e o nebunia colosala. Densulu tiene ca democrati'a e proprietatea cea mai sacra a Ungariei, proiectulu de facia e centralisticu, ministrulu de interne e reactionariu; vorbitoriulu votéza pentru 1848.

Dupa acést'a cuventare tienuta din partea lui Halasz cu unu pathos raru pledéza pentru proiectu ministrulu de culte Eötvös prin o cuventare in stilulu seu obicnuitu poeticu, fiindu adese intreruptu prin aplausele dreptei.

I. Kautz combate prin o vorbire scurta pre Tisza sî A. Körmendy si spriginesce proiectulu de conclusu a lui László.

Siedinti'a se inchie la $^1/_2$3 óre.

In siedinti'a din 7 Iulie a casei deputatiloru se cetesce sî autentica mai intâiu protocolulu siedintiei precedinte; presiedintele anuncia unele petitiuni incurse; mai multi deputati din steng'a predau petitiuni contr'a legei municipale.

Iranyi propune a sa insarcinâ comissiunea petitiunaria, cá sa refereze despre petitiunile acéstea nainte de finirea desbaterei despre legea municipale.

Se votéza sî se primesce propunerea lui Iranyi. Se trece la ordinea dilei sî se continua desbaterea legei municipale.

I. Iusth sî Fr. Pulszky spriginescu prin vorbiri scurte proiectulu de lege; E Simonyi combate atâtu pre Mocioni, sî pre ministrulu Eötvös câtu sî pre Kautz sî Justh.

Thomas Pechy spriginesce propunerea lui Tisza.

Incheierea siedintiei la 2 óre.

In siedinti'a din 8 Iuliu a camerei se autentica protocolulu siedintiei trecute. Presiedintele anuncia, ca directorele causeloru r. Szabó róga cas'a a i se concede intentare de procesu de presa contr'a deputatului Dr. Sv. Miletics pentru unu articolu aparutu in „Zastava“ in nrulu 33 an. 1870.

Se transpune comissiunei de imunitate.

Presiedintele anuncia mai multe petitiuni care deodata cu cele ale deputatiloru A. Csanády D. Szakácsi, M. Tancsics sî St. Majoros sa tramitu comissiunei petitiunarie.

Cas'a trece dupa acestea la ordinea dilei sî continua desbaterea generala despre proiectulu de lege municipale.

Dr. G Linner recunósce, ca objectulu e de ajunsu ventilatu, inse de óre ce deputatulu Elekes a provocatu representantii sasesci a combate afirmârile sele privitórie la fundulu regescu, se vede silitu a luá cuventulu. Elekes afirma ca e unu privilegiu alu sasiloru, cându ei potu pretinde pentru tiér'a loru o organisatiune deosebita.

Acést'a nu e privilegiu, nu e prerogativa, e numai consecinti'a referintieloru, care cu totulu didiferescu de cele ale altoru comitate. Densulu nu pretinde pentru fundulu regescu unu „Etrawurst“; nu póte recunósce ca fundulu regescu aru avea óre care dreptu de a pretinde privilegii, e inse silitu a indemná, cá sa se ia contu de referintiele cele deosebite ale fundului regescu. Art. de lege XXIII. 1868 insârcinéza regimulu a cere parerea natiunei sasesci inainte de organisatiunea fundului regescu.

Acést'a nu o intielege vorbitoriulu asiá, ca universitatea natiunei sasesci aru avé unu votum decissivum, universitatea nu póte fi chiamata a creá o lege despre organisatiunea fundului regescu câci cându s'aru recunósce universitatei acestu dreptu aru insemná atât'a, câtu a nu recunósce potestatea legislatorica a intregei legislative sî aru fi identicu cu subordinarea legislativei sub universitatea natiunei sasesei (aplause vine din partea stengei sî a unei parti din drépt'a.) Universitatea sasésca are numai unu votum consultativum, sî acést'a e cu atât'a mai oportunu, cu câtu aici e vorb'a despre o straformare radicala a unoru institutiuni natiunale seculare.

Densulu e pentru proiectu sî doresce pentru fundulu regescu, cá regimulu sa elaboreze unu proiectu de lege, care sa corespunda pre deplinu referintieloru deosebite ale fundului regescu.

B. Máriássy spriginesce proiectulu de conclusu a lui László.

Csaky, Rónay sî Török votéza pentru proiectu.

I. Vidlicskay sî G. Várady spriginescu propunerea lui Tisza.

Siedinti'a se incheie la $^1/_2$ 3 óre.

In siedinti'a din 8 Iuliu a camerei se trece dupa finirea farmalieloru la continuarea desbaterei generali despre legea municipale.

I. Hodosiu renuncia la cuventu.

G. Sirmay se dechiara in scurtu pentru proiectu sî se mira, ca aceea partita, care in continuu are pre limba democratia sî libertate, spriginesce comitatulu, ceea ce e personificarea feudalismului sî reactiunei.

I. Sivkovits afla in proiectulu de lege libertatea individuala ruinata, autonomia batjocorita sî institutiunile natiunale ucise din care causa nici de basa pentru desbaterea speciala nu-lu primesce.

E. Zsedényi primesce proiectulu de lege de basa pentru desbaterea speciala, imputa inse regimului ca a pusu orasie sî comitate sub unu caperementu, in privinti'a acest'a consiemte pre deplinu cu Fr. Pulszky câci poterea sî viitoriulu Ungariei nu jace in comitatele feudale ci sî numai in orasie.

In siedinti'a de astadi mai vorbescu contr'a proiectului A. Csanády, P. Hoffmann sî P. Moricz, pentru proiectu Bömches sî E. Hraber, care votéza inse contr'a voturiloru virile, câci nu póte intielege din ce causa unu contributiunariu sa poséda atâtea drepturi, câte 500 insi la olalta.

A. Csiky pledéza pentru democratia, libertate, egalitate sî fratietate.

Siedinti'a se incheie la 2 óre.

In siedinti'a din 11 Iuliu a casei deputatiloru se cetesce sî autentica protocolulu siedintiei trecute sî se trece apoi la continuarea desbaterei despre legea municipale.

In siedinti'a de astadi pasiesce cá primu vorbitoriu deputatulu sasescu Schreiber; densulu descrie prin o vorbire mai lunga referintiele cele deosebite ale fundului regescu, speréza ca regimulu va cere dela universitatea sasésca unu votu consultativu sî ca pre basea acestui'a se va elaborá unu proiectu de lege relativu la organisatiunea fundului regescu. Densulu primesce proiectulu de basa pentru desbaterea speciala.

M. Tancsics pledéza pentru suffrage universelle si pentru introducerea limbei magiare la tóte oficialatele publice, si spriginesce proiectulu de conclusu alui László. A. Nahrebeczky recomenda pri-

---

FOISIÓRA.

Amu primitu o brosiura de balade populare adunate de d. M. Pompiliu (de $4^1/_2$ cóle, 50 xr. v. a.) in tienuturile Sabiiului sî ale Crisiului. Reproducemu prefati'a colegatoriului in locu de alta recomendatiune:

O natia cându se trediesce din adânc'a sea amortiéla seculara, sî deschide ochii lâncediti la binefacatórea lumina a stelei sele reaparute, inainte de tóte trebuie sa caute, unde se afla, sa si amintésca de unde s'a pomenitu acolo, prin ce impregiurâri sî desastre a purtat'o destinulu sî in fine sa petrunda cu privirea pâna in fundulu sufletului seu propriu, cu scopu de a luá cunoscintie despre afectiunile, dorurile, suvenirile sî sperantiele, c'unu cuventu despre intrég'a comóra de simtiuri sî impresiuni, gramadite in inim'a ei. Ajunsa a posede o adeverata sî lamurita cunoscintia despre ceea, ce constitue fiinti'a ei reintinerinda, o aseminea natia va fi in stare a pasî cu sigurantia, fâra nici o siovaire, pre calea progresului sî a culturei umane

Fâra acésta temelia construita din elementulu seu propriu, unu poporu va remané incapabilu de o desvoltare fericita, sî va fi menitu a murí fâra a-si ajunge viitoriulu, la care aspira.

Celu mai eminentu sî mai infatigabilu barbatu dintre câti s'au gândítu seriosu la acésta impregiurare de cea mai inalta consideratie in viati'a unui poporu, carele cu atât'a perseverantia sî nedumerire s'a truditu a pune o basea neclintita literaturei nóstre, — este genialulu nostru poetu D. V. Alexandri. Cartea d-sele, cuprindietóre de cele mai frumóse creatii poetice, ce este in stare a produce fantasi'a sî inim'a unui poporu, este unu monumentu nemuritoriu de frumosu, suplimu, patriotieu sî sântu.

D. Alesandri a facutu multu, fórte multu. Dara bai'a, in care a muncitu densulu, din sinulu cârei'a a scosu la lumina stralucitórele comori, este inca plina de bogatia necalculabila. Acésta bogatia nesploatata este aprópe a fi inabusita sî nimicita de straturi sî pâturi nóue, ce din dî in dî sa imbuldiescu mai tare asupr'a ei. Este dara cea mai principala datorie a nóstra, a intrá cu insufletíre in acésta baie sî a lucrá cu persistentia pentru a scapá de noianulu peirei minunatele tesaure, ascunse in ea.

Multiamita geniului poporului românu, nobil'a initiativa a D. Alesandri, este imbratiosiata de unu tempu in cóce de o mare parte de tineri din tóte provinciile Daciei. Acestu faptu maretiu nu póte sa nu umple de bucurie sî de aspiratii fericite sufletulu fie-cârui romanu. Pre predestalulu acestoru colectii abundante izvóre nesecate de idei mari, imagini incântatóre sî de poesia adevarata literatur'a nóstra culta va stralucí odata cu o eterna lumina sî genii sei nemuritori voru reflectá prin secoli marirea sî laud'a ei.

Cu câti-va ani inainte de ast'a, am prinsu sî eu a me interesá de acestu faptu importanta, s'am ajunsu a formá o considerabila colectie de doine, balade, hore, basme etc.

Cu spriginulu societatei. „Junimea,“ reusii a tipari de o cam data o mica brosiura de balade pre care o inchinu pre altariulu natiei ca cea mai drépta dediestre a ei, mostenita de la stramosi.

Patri'a acestei modeste colectii este valea Crisiului Negru, situata la pólele muntiloru apuseni ai Transilvaniei, de câtra Ungari'a, sî teritoriulu marginasiu cu muntii Romaniei, in scaunulu Sabiiului. Anume baladele: Marcu sî Turcu, Nevast'a fugita, Fat'a Ghinerariului, Ioanu Bradu sî sorus'a, Georgie, Giurgiu, Nitia sî Petru Banului, Stanciu sî Vochiti'a sî An'a Ardelean'a, s'au culesu in Gur'a Rîului, unu satu aprópe de Sabiiu; iara celelalte in Steiu, unu micu satu lânga riulu Crisiulu Negru.

Incheiu acésta prefatia, invitându pre toti acei'a, cari vinu in contactu cu poporulu, sa-si dee putiena ostenéla sî sa insemne totu ce audu din gur'a lui interesantu sî caracteristicu, de óre ce numai printr'unu concursu numerosu se voru putea ferí de peire tóte formele de manifestare a individualitâtiei sele.

Mironu Pompiliu.

mirea proiectului, E. Kállay spriginesce propunerea lui László si dechiara ca in casu cá sa se primésca proiectulu regimului, in desbaterea generale densulu nu va participá la desbaterea speciala

Deputatulu I. Ranicher tienu o cuvetare lunga in intielesulu vorbirei lui Schneider si accentuà in deosebi referintiele si institutiunile orasieloru, care cu totulu diferescu de cele ale comitateloru din care causa densulu doresce pentru orasie o deosebite consiederatiune din partea legislativei si regimului; densulu primesce proiectulu de lege de basa pentru desbaterea speciala.

A. Gubody pladéza pentru propunerea lui László, Kiss crede ca despre proiectulu de lege eru trebui sa decida unu plebiscitu; aru potea vorbi septemani intregi contr'a proiectului, candu aru voi ale spune tóte, câte-i apasa inim'a, dé ore ce inse scie ca tóte cuvintele sele voru remanea fara resultatu, dechiara in scurtu ca proiectuln e reactiunariu si centrelisticu si ca nu va porticipá la desbaterea speciala déca se va primi in cea generala.

Incheierea siedintiei la 2 óre

In siedintia din 12 Iulie a casei deputatiloru se continua dupa finirea formaliloru desbaterea generata despre legea municipala.

P. Iámbor spriginesce propunerea lui Tisza.

M. Iókay condémna tendintiele proiectului. Pre servitorii lui Bach nu-i póte vorbitoriulu despretiui, câci acei'a au avutu curagiulu a spune si a mânturisí aceea, ce au avutu de cugetu; pre cându regimulu nostru se târaie fricosu dupa autonomia, pentru de a o ucide. Acést'a nu e eróre, ci crima, si toti acei'a suntu culpabili, cari sprigineseu proiectulu; densulu e pentru propunerea lui Tisza.

W. P. Toth se plânge ca natiunalitâtile nemagiare inca totu se mai tratáza in patri'a loru cá streini. Acést'a se vede mai bine din proiectulu de fatia, care nu este indreptatu contr'a comitateloru ci contr'a natiunalitâtiloru din care causa vorbitoriulu nu-lu primesce de basa pentru desbatere speciala.

I. Györffy, Ios. Szaplonczay si K. Szathmary renuncia la cuventu.

Ministrulu de interne presinta legile, sanctiunate de M. Sea, despre regularea canalului Francieu, si despre drumulu de feru St. Petru=Fiume si Battaszek=Dombovár. Se cetescu si iau spre sciintia.

Conte St. Eszterházy primesce proiectulu de basa pentru desbaterea speciala, pretiude inse, cá Pulszky, o lege propria despre regularea orasieloru.

B. Guthy spriginesâe propunerea lui Tisza.

E. Ivánca, Ios. Eördögh, St. Kurthy si K. Nagy renuntia la cuventu.

Loanescu se pronuncia in scurtu in intielesulu lui Mocioni. Vorbitoriulu e convinsu, ca ce intereséza Ungari'a nu e streinu natiunalitâtiloru; câci natiunalitâtile iubescu Ungari'a, patri'a loru, cá si magiarii pre lânga tóte tratarea cea vitriga; proiectulu este indreptatau contr'a natiunalitâtiloru din care causa nu-lu primesce de base pentru desbaserea speciala.

Incheierea la 2 óre.

Provocare!

Volitorii de a luá parte la adunarea generala a asociatiunei transilvane pentru literatur'a, si cultur'a poporului românu, care se va tiené in 8 Augustu a. c. st. n. in Nasendu, suntu de nou rogati cu tóta onórea, cá sa binevoiasca a face pána in 15 Iuliu a. c. st. n., eventualminte pâna in 25 Iuliu a. c. st. n. cunoscutu comitetului arangiatoriu din Nasendu, pentru midilocirea incortelarei cuvenite.

Naseudu in 13 Iuliu 1870.

Comitetulu arangiatoriu pentru primirea asociatiunei transilvane române.

Fagarasiu in 3 Iulie st. v. 1870.

Cu bucuria salutâmu si noi sborulu ce l'au croitu românii din tiér'a lui Negru Voda in privinti'a desvoltârei spirituale. Românii de pre malulu Oltului ascultându vocea imperativa ce ne striga: cultura spirituala si progresu, acceptându ideile, ca déca voru se-si elupte si romani respectulu popóreloru culte, mai intâiu de tóte trebuie sa avemu scoli bune in care sa se implante tinerimei setóse indeile adeverului si luminârei, propasiescu dejá cu pasi repedi scopului loru prepusu. Cu unu deceniu de ani inainte nu poteai se vorbesci de scoli romanesci in tiér'a nóstra, câci de si se aflá unele granitiarene, insa limb'a mamei nóstre erá reimpinsa si numai cea germana avea valóre, pre cându copii atunci'a numai cu mari greutâti puteau cercetá atari scoli, li se da astadi ocasiune cu putiene spese a-si desvoltá mintea si indiestrá spiritulu cu tesauri netrecâtori.

Scoli cá in Vistea-inferióra Fagarasiu, Recea, Veneti'a, Voil'a etc. etc. voru totudeun'a frecuentate de cele mai departate parti. Nusu scoli cu plat'a statului, ci efeptuite prin initiativa si sudórea romanésca.

Salutâmu acésta energia cu atâtu mai multu, cu câtu este cunoscutu cum este tratatu din partea guvernului acestu cotu romanescu.

Cu bucuria primii si eu invitatiunea la esamenulu ce s'au tienutu Dumineca in 2 (st. v.) din partea scólei greco-orient. din Voil'a. Dupa serviciulu Dieescu se dunara celibritâtile Fagarasiului cari fura invitate si adeca: rever. d. protopopu Petru Popescu, d. vice-capit. Codrii Dragosianulu, d. asesoru Stoic'a, d. pretore Negrila, d. supranotariu Gramoiu, rabinulu israelitu d. Dr. Cohné, Rothschildulu fogarasiului Schul si alti fórte multi, in sal'a scóleloru ce erá decorata frumosu in care se si esaminara elevi.

Luându in punctu de vedere ca scól'a s'au deschisu de nou in Novembre anulu treculu, apoi in adeveru respunsurile ce le dara pruncutii ne stórse admiratiune. Erau respunsuri din mathesa, limbi etc. cari i dechiarau de maturi pentru frecuentarea ori si ce feliu de gimnasiu. Dovada la dis'a mea, ca suprinsu fiindu susunumitulu d. Schul de respunsurile eleviloru indata ce intielesa ca scólei lipsesce unu globu indata oferí 10 fl. v. a. pentru cumperarea unui'a.

Unu prândiu splendidu din partea comunei impreunà toti laolalta unde intre cantece nationale se radicau toaste Excelentiei sale parintelui Andreiu, docintelui primariu, Georgiu Dordea s. c. a. aratându Dr. Cohné in stilu frumosu rasultatulu si succesulu celu frumosu si care e de a se ascrie numai diregentului si docintelui primariu G. Dordea.

Sriitoriulu acesloru rendori din parte-si gratulédia dlui Docinte Dordea ca si-au pastratu si doveditu renumele pedagogicu, câstigatu dejá ca dirigintele scóleloru din Wistea infer. bunu temeiu au pusu si buna vaza au agonisitu numitulu docinte si scólei nóue din Voil'a. Unu atare omu care cu atât'a sporiu se jertfesce pentru tinerimea romanésca a o desvoltá si luminá, va fi totude-un'a stimatu din partea nóstra. Insa Violeniloru le sfatuimu, ca déca au redicatu edificiuri asiá frumóse de o scóla, atunci sa grigésca de ele si docinti buni precum in anulu dejá trecutu. +

Epistole din Germani'a.

câtra unu invetiatoriu din patria.

(urmare)

Chemnitz . . . . . .

In privinti'a aceea, cá toti copiii apti de scóla sa umble in tempulu prescrisu la scóla si sa o cerceteze regulatu, se pórta mare grige atâtu de câtra invetiatori si directori, câtu si de oficiulu scolariu localu, de inspectorulu districtualu si apoi de câtra consistoriu.

Cá directorulu sa scia totudeun'a pre absentii fia-cârei clase, tramite totude-un'a dupa ór'a cea d'antâiu o cârticica spre circulare in tóte clasele, in care resp. invetiatoriu insémna numele, clas'a, cerculu strad'a nr. casei, invetiacelului si-si face observatiunile sele.

Pre cei absenti i insémna invetiatoriulu si in catalogulu seu specialu.

Déca unu scolariu lipsesce mai de multe ori, séu mai multu ca 2 dile intrun'a, se tramite servitoriulu scólei (Schulbote) inlocuinti'a acelui'a, cá sa cerceteze dupa caus'a din care scolariulu nu au venitu

Déca caus'a nu e valabila, si parintii au fostu cari au retienutu pre copilu dela cercetarea scólei, atunci se face aretare la inspectorulu scolariu localu. Acest'a i citéza inaintea sea si le face remonstrâri; casu de repetîre le impune pentru prim'a data o pedépsa de 10 gr.-50 xr. v. a. care se urca gradatimu pâna la 2 tlr. Déca lipsirile fâra causa din pricin'a parintiloru se inmultescu preste mesura, si remonstrârile si amendele nu au avutu nici unu efectu, atunci astfeliu de parinti se citéza la aratare diregatoriei scolare, inaintea deregatoriei competente civile si se pedepsescu chiaru si cu inchisóre pre 1—3 dile.

Déca parintii aducu cá causa impedecatóre ból'a spre escusare, si directorulu are cuventu a crede, ca acest'a este numai fingata, atunci in cetâti cu deosebire tramite o siedula la mediculu cercului in care e scóla. In acésta siedula se insémna numele scolariului, etatea, clas'a, lun'a si dilele absentate, caus'a care s'au adusu inainte. Indata ce mediculu au primitu din partea directiunei scolare o astfeliu de insciintiare, are a se duce in cas'a parintiloru scolariulu resp. si a cercetá dupa ból'a lui. In o rubrica anumita insémna apoi pre acea siedula parerea sea despre bóla, si spune totu-odata si tempulu in care s'aru potea vindecá, séu déca ból'a nu este asiá de grea incâtu sa impedece amblarea la scóla, atunci acést'a inca se insémna, si provediuta cu subscrierea sea mediculu remite acea siedule iéra-si directorelui spre a se orientá si a dispune cele necesarie.

Déca este scolariulu de vina la absentiele sele, atunci se dojenesce mai intâiu, apoi se tramite pedelulu spre a-lu aduce cu sil'a la scóla, déca acestea nu folosescu nimicu, se pedepsiesce cu arestu, si cându nici acestea nu folosiescu de locu, atunci unu astfeliu de scolariu se preda in institutulu de corectiune a copiiloru. —

Ca mai departe, atâtu scól'a, câtu si autoritâtile scolare sa aiba unu conspectu regulatu despre frecuentarea scólei, invetiatoriulu trebuie sa insemne dupa catalogulu seu specialu, la finea fiâcârei luni in protocolulu absentieloru, numele scolariloru, si câte orí (dile) au lipsitu in fia-care luna; acestea absentii apoi sa computa la olalta la fine anului si sa insémna apriatu câte absentii au fostu cu causa, câte fâra causa. Acestu protocolu se asterne la tempuri anumite autoritâtiei scolare locale si consistoriului spre revisiune. —

Pentru de a avé in evidintia totudeun'a numerulu scolariloru unei scóle si a deosebiteloru clase, se face la finitulu fia-cârei o lista in carea se insémna aflarea (Bestand) claseloru singuratice in diu'a cutare a lunei, crescerea numerului scolariloru in acea luna, sum'a scolariloru umblâtori in acea scóla; dupa acést'a se insémna câti copii au esitu din scóla (cari s'au inscrisu adeca la alta scóla), câti se afla preste totu la finea lunei, si in fine se amintesce si aceea, ca câti copii se mai potu inca priimí.

Acésta lista se face mai cu séma, pentru de a potea vedeá, ca o scóla sa nu fia pre impopulata, pre cându alt'a are scolari pre putini. Déca in acésta lista se arata ca nu se mai potu priimí scolari noi, atunci copii, cari aru mai voí a umblá la scóla, se tramitu la scól'a aceea, care nu e asiá tare impopulata.

Copii, cari voiescu à trece dintr'o scóla, intr'alta, trebuie sa aduca mai intâiu dela directorulu scólei, in care voru sa intre, adeverintia, cumca sa-i priimésca in aceea scóla; pre bas'a acestei'a apoi directorulu scólei, in care a fostu mai nainte i da atestatu cumca au cercetatu scól'a si cum s'au portatu, si insciintiéza totu odata pre directorulu scólei celeilalte, precum au dimisu pre resp. scolariu si ca lu póte numerá intre elevii scólei sele. Acestea se facu, cá nu cumvá unu copilu sub pretestu, ca sa inscrie in alta scóla, sa parasiésca scól'a, inainte de tempulu otârita.

Eia-care directoru are mai departe o carte principala (Hauptbuch) in care suntu insemnati toti elevii tuturoru claseloru. Acestu protocolu contîne numerulu curentu, numele eleviloru, etatea loru, tempulu primirei in scóla, dispositia spirituala si calitâtile loru, censur'a (clasificatiunea) generala: a) diliginti'a, b) cunoscintiele si desteritâtile (d. e. scriere, desemnu) c) moravurile apoi absentiile dele pasci pâna iéra-si la pasci a urmatoriu a) cu causa b) fâra causa; in fine observâri. Ací se insémna déca elevulu au trecutu in alta scóla, in care si cându, séu déca s'au admisu la confirmatiune. Pentru baietii si fetele, cari ajungu la etatea de a fi confirmati se face o cóla anumita, care se asterne consistoriului spre a otârí, déca cutare séu cutare elevu se póte admite la confirmatiune séu bá. Déca cunosciintiele unui elevu, si progresulu lui in obiectele de invetiamentu au

fostu pucinu, *atunci* consistoriulu lu-repróba inca pre unu *anu séu* doi, chiaru de aru fi si ajunsu etatea de confirmatiune adeca 14 ani.

Incâtu pentru clasificarea progresului scolariloru, fia-care invetiatoriu are catalogulu seu, in *care* insémna progresulu si portarea eleviloru in *fia*-care luna. In unele scóle are fia-care scolariu câte unu libelu de censura (Censur=buch) in care se insémna progresulu facutu in fia-care luna, din fia care objectu.

Acésta cârticica, scolariulu are sa o arete la finea fia-cârei lune parintiloru sei si apoi a o aduce invetiatoriului in dereptu provediuta cu subscrierea tatalui.

Asemenea se *dau in alte scóle la finea semestrului I unu feliu de atestate, care* cu subscrierea *parintiloru, séu tutoriloru* trebuie date iéra-si invetiatoriului indereptu.

La finea anului se dau atestate scolare, in care se amintesce totude-un'a primirea d'antâiu si cele urmatóre in scóla, si apoi si esîrea cu otarirea clasei.

Gradurile de censura suntu: 1 eminentu; 2 bine; 3 mediocru; 4 reu; unu b adaosu lânga gradulu de censura, lu micsioréza cu o jumetate de gradu d. e. 1 b fórte bine; 2 b binisioru; 3 b tare medilocru; 4 b fórte reu.

Insemnetatea, care o scie dá invetiatoriulu acestoru clasificatiuni, face de scolarii in aceste censuri lunarie si semestrali privescu cea mai inalta remuneratiune séu reprobare a portârei si diligintiei loru. De multe ori o singura aducere aminte *scolariului*, ca portarea lui, va aduce cu sine calculu reu *la finea lunei*, ajunge spre alu rechiamá la datorinti'u sea si la ordine.

Cuventarea dep. Al. Mocioni din 2 Iuliu in diet'a Ungariei.

(Capetu.)

In privinti'a acést'a io-su detoriu cu mare multiamita câtra acei dd. deputati, cari ieri si astadi fórte mi-au usioratu documentarea acestei asertiuni, cándu recunoscura ca ací nu e vorb'a de constitutiunalismu, nu de guvernu parlamentariu, nu de administratiune, ci de cause politice. Situatiunea politica este acea unic'a capace a justificá procedur'a *guvernului*.

Sum cu totulu de parerea dlui deputatu Vilelmu Tóth, si pentru servitiulu ce mi-lu facù, din multiamire me sentiu indetoratu a-i redá asemene servitiu (S'audîmu!) si sentiemintele ce le contiene in stratele secrete ale inimei sele — de óre ce si sentiemintele politice suntu supuse de asîsderea numai reguleloru logicei — vréu sa le venturezu unu picu, ca asiá si opositiunea sa póta petrunde cu vedere in stratele secrete ale d-sele, (S'audîmu!) inca dóra va sa si votezu cu d-sea.

Caus'a procedurei guvernului, io o cercu in puntulu celu smintitu de mânecare alu intregei sele proceduri politice.

Acel'a-si motivu, carele a fostu capace sa-lu indemne pre guvernu la acelu pasiu contrariu naturei, de a-si cercá puntulu de gravitatiune nu in lantrulu tierei, ci in afara de dens'a: este ide'a fundamentala a intregei proceduri politice a guvernului (Stâng'a: asiá e!) Déca odata guvernulu purcede din acea convingere tare ca natiunea ungurésca nu póte esiste altmintre de câtu in Ungari'a; déca guvernulu purcede din acea convingere tare cum ca deplin'a libertate si egal'a indreptatíre a natiunalitâtiloru conduce necesariaminte la spargerea Ungariei, asiá-dara déca guvernulu purcede din acea convingere tare, cum ca esistinti'a, venitoriulu si desvoltarea natiunei unguresci numai in supremati'a artificiósa si afla unic'a garantia; déca guvernulu nu perde din vedere cum ca domni'a artificiósa a unei pârti asupr'a intregului e in contradicere nedescurcabila cu ins'a-si ide'a de constitutiunalismu si cu esinti'a libertâtiei; déca nu perde din vedere ca veri ce dreptu constitutionalu, veri ce garantia nóua de libertate, veri ce dreptu nou politicu, nu este alt'a de câtu arma si mejlocu in mân'a natiuniloru nemgiare, — cari nu potu renunciá la tendintiele loru spre acésta egala indreptatíre, câci acést'a e impossibilitate morala — totu atâte arme, totu atâte câi, cari de dupa natur'a si menitiunea loru conducu la egal'a indreptatíre, la libertate, — e chiaru ca, déca guvernulu nu vrea sa-si vateme cea mai sânta detorintia câtra nationalitatea lui propria, n'are altu modru de câtu ca, guvernarea intréga s'o baseze pre sistema absoluta. Inse, On. Casa! fiindu ca guvernulu nu póte sa faca acést'a de a dreptulu si apriatu, nu-i remâne alta cala de câtu ca in esintia sa schimbe insu-si constitutiunalismulu, tóte garantiele politice, sa le desbrace de natur'a loru, cá sa nu conduca spre egal'a indreptatíre, nu spre libertate, ci spre contrariulu acestor'a. Cándu guvernulu, de reulu acestui puntu smintitu in mânecare, provóca desarmonia asiá de mare in tiéra intre o parte si intre intregulu, nemic'a e mai naturalu de câtu ca acum puntulu de gravitatiune alu tierei nu trebuie cercatu in lantru ci in afara. Si in adeveru, Onor. Casa! déca sotimu politic'a guvernului si relatiunile nóstre etnografice, aru fi mai ca ridiculosu a pretinde ca municipieloru se li dee selfgovernmentu adeveratu si nealteratu in esinti'a sea. Déca cineva se alatura odata la parerea cea smintita a guvernului, cum ca natiunea ungurésca nu póte altmintre de câtu prin supremati'a artificiósa, atunci aru fi cea mai mare neconsecintia, contradîcere, a pretinde dela unulu ca acel'a sa dee municipieloru selfgovernmentulu loru (Aprobare in stâng'a·)

Supremati'a naturala si nu maestrita a natiunei unguresci care dupa dreptu i compete, si naintea cârei'a sa pléca fie-cine (Aprobare vivace in stâng'a), care e conditiunea prealabila a fia-cârei desvoltâri ominesci, si care de aceea o primesce fia cine in liniscire, acésta suprematia naturala sa baséza pre doi faptori: avere si aristocratia. — Nemic'a mai naturalu de câtu ca guvernulu din puntulu de vedere alu seu, in folosulu domniei artificióse a natiunei unguresci se inradacineze anca si mai artificiosu acesti doi faptori, sa dee prerogativa posessiunei, sa arunce la o parte principiele democratiei.

Déca odata guvernulu ne spune cumca nisuinti'a spre egal'a indreptatire a natiunalitâtiloru nemagiare sparge statulu, va se dîca periclita statulu si asiá este crima politica: óre n'aru fi ridiculosu a pretinde dela densulu se depuna cá, despre unu articlu celu scriu in acelu intielesu, se judece cá juratu acelu cetatianu din Lugosiu, carele impreuna cu mine e convinsu despre indreptatirea, despre necesitatea drepturiloru nationali? Este apriatu ca noi nu potemu avé astu-feliu de institutiune de câtu cest'a ce esista acum'a, ce alteréza esinti'a acestei institutiuni, noi adeca cauta se renunciâmu la adeverat'a institutiune de jurati. (Aprobare in stâng'a estrema.) Totu acea causa, carea ne impedecá de a poté avé adeverat'a institutiune de jurati, face imposibilu pentru noi altu-feliu de dreptu de reuniuni de câtu acel'a ce dlu ministru de interne voi alta data sa ni-lu propuna. Guvernulu si gasesce unu spriginu principale pentru acésta politica a sea, si gasesce in clerulu inaltu. Scie bine ca nu póte duce fâra de spriginulu lui. Si iécá ací e deslegata enigm'a, pentru ce unu omu de intielepciune politica, recunoscuta in tóta Europ'a n'au fostu inca in stare sa daruiésca tierei libertate religiunaria.

Ieri on. condeputatu Irányi s'a scandalitu de legea electorala ce esista astadi in Transilvani'a si carea prin acestu proiectu de lege capeta o sanctiune nóua, si déca e adeveratu ce dîse ca nu este statu civilisatu in care se-i potemu gasí sotia credinciósa acestei legi, — apoi se pare absolutu cu nepotintia a intielege cum se póte ca in seclulu alu 19-le nu numai se fie suferita o asemenea lege, ci inca sa se supuna la sanctiune nóua. Dara acest'a ne-o esplica deplinu caus'a acea politica, de carea indrasniiu se amintescu. Nu voiu continuá On. Casa! despre urmârile rele ale acestei politice, (Stâng'a: S'audîmu s'audîmu!) sciu ca vocea mea slaba nu e in stare sa schimbe directiunea politica á guvernului, ci mergu mai departe, si tóte acestea nu le aducu cá invinuiri in contr'a guvernului, câci de si tribunalulu eveneminteloru este neimpacabile, dara eu din punctulu de vedere moralu nici cándu nu voiu negá valórea intrinséca morala a acelei politice, ce se caracteriséza de unu sentiu nobilu. Am de cugetu numai a constatá, cumca ací nu este alta alternativa, de câtu séu a renunciá la supremati'a maestrita a natiunei unguresci si a se impacá cu libertatea si cu egal'a indreptatire a natiuniloru nemagiare, séu a renunciá la libertate insasi si la veri ce progresu liberu. (Stâng'a: Adeveratu e! in drépt'a nelinisciri ce tienu lungu tempu.)

Onorata Casa! (S'audimu) Poteti aflá de bine un'a séu alt'a, poteti alege un'a séu alt'a, dar aci cauta se alegeti, séu supremati'a si absolutismulu, séu egal'a indreptatire, (In stâng'a manifestatiuni sgemotóse de placere) si progresulu liberu.

Onorata Casa! Sciu cumca cu ale mele argumente slabe nu voiu poté convinge pre guvernu, dara sciu si aceea cumca a judecá despre acésta alegere nu este chiamatu nici guvernuln nici noi, ci insasi natiunea ungurésca. Si eu, cu inima liniscita asceptu acésta alegere a natiunei unguresci.

Am sperantia secura in dorulu de libertate alu natiunei unguresci, manifestatu a lungulu a loru un'a míia de ani, in carele jace tóta capacitatea si poterea ei de viétia, si carele si da o spresiune poternica nu numai intre paretii acestei case, ci si in tiéra fatia cu acestu proiectu de lege; am sperantia secura in aceea provedintia carea, cándu a datu natiunei unguresci dreptu remuneratiune acea missiune mare si frumósa ce va s'o si implinésca in orientulu Europei, i-a datu totu odata si capacitatea se-si pricépa acésta inalta missiune a sea; am sperantia secura intru intieliginti'a natiunei unguresci, carea va sci, cá si mine, ca a asiediá esistinti'a si venitorinlu intregu alu unei natiuni, alu asiediá pre bas'a absolutsmului, atât'a va se dîca câtu: in tempulu viforeloru a cercá scaparea pre o corabia ce se cufunda. (Aprobare, vivate in stâng'a.)

Onorata Casa! Unic'a garantia, atâta pentru progresulu nostru alu tuturor'a, câtu si pentru esistinti'a venitória a tierei acesteia, unic'a garantia dicu, io o vedu in contielegerea deplina si sincera, in realisarea ideei de fratietate. Si déca mi-a succesu cumva se rumpu macaru o tegula din paretele despartitoriu, ale caruria remasitie, dorere, ni sasuntu anca totu spre pedeca, — atunci va fi justificata nemodesti'a mea cu carea mi-am permisu ca in mesura atâtu de mare sa abusezu de paciinti'a stimata a Onoratei Case. De altmintrea proiectulu de lege nu-lu primescu (Lungi manifestatiuni de placere in stâng'a) de basa pentru desbaterea speciala.“ „Alb.“

Nr. 70. 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a româna greco-orientaln din Curechiu, Siesuri si Bucuresci cu Rovin'a, escrie prin acést'a concursu pâna la 15 Augustu a. c. st. vechiu.

Emolumentele impreunate cu fia-care dintre aceste trei posturi invetiatoresci suntu: in bani gat'a 200 fl. v. a., cuartiru liberu, lemne de focu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá vre-unulu din aceste posturi au a documentá: a) ca suntu români de religiunea greco-orientala; b) ca au avutu purtare buna morale; c) ca au absolvitu cursulu pedagogicu séu clericalu in institutulu nostru archidiecesanu românu gr-orientale din Sabiiu; d) ca scie cantârile bisericesci si tipiculu; si e) ca afara de limb'a sea materna mai cunósce anca séu limb'a magiara séu cea germâna.

Bradu 2 Iuniu 1870.

Concursele suntu de a se adresá acestui inspectoratu scolariu.

Inspectoratulu districtuale ale scóleloru române greco-orientale din protopopiatulu Zarandului

(31 — 2)

Edictu.

Georgiu Munteanu din Bodu, carele de 14 luni, parasí cu necredintia pre legiuit'a sea socia Ecaterin'a Halmageanu la 2 septamâni dupa casatori'a loru, — este prin acést'a citatu, cá in terminu de unu anu si o dî, dela datulu presinte, sa se presentedie inaintea subscrisului la scaunulu protopopescu, câci la din contra, si in absenti'a densului se va decide in sensulu ss. canóne ale bisericei nóstre greco-orient. procesulu divortialu incaminatu de socia lui.

Brasiovu in 4 Aprile 1870.

Ioanu Petricu
Protopopu gr. or. ala tract. alu II. alu Brasiovului.

3—30

Burs'a de Vien'a.

Din 8/20 Iuliu 1870.

Metalicele 5%	49 75	Act. de creditu	203
Imprumut. nat. 5%	59	Argintulu	129 50
Actiile de banca	657	Galbinulu	6 07

Redactoru respundietoriu **Nicolau Cristea** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.